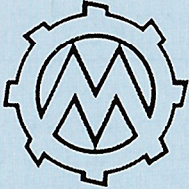

TEKNIIKAN VAIHEITA

TEKNIK I TIDEN
TEKNIIKAN
MUSEOLEHTI

3/90 toukokuu
8. vuosikerta

ISSN 0780-5772

Kustantaja
Suomen Teknillinen Museoyhdistys —
Tekniska Museiföreningen
i Finland

Päätoimittaja
Martti Kajaste

Toimitus
Martti Kajaste
Vanha Pisantie 9 F
02280 Espoo
puh. 90-883 893 (iltaisin)

Toimituskunta
Carl-Fredrik Geust
Pertti Kaarna
Martti Kajaste
Matti Krank
Karl-Erik Michelsen
Osmo Simola
Lea Väkeväinen

STMY:n jäseneksi ilmoittautumiset,
lehden tilaukset, osoitteenmuutokset
Matti Krank
Laurinlahdentie 12 E
02320 Espoo
puh. 90-8017 830 (iltaisin)

Ilmoitukset
Kieliverstas Oy
Puh. (90) 4771 117 tai 8042 132

Seuraava numero Tekniikan Waiheita
ilmeysty joulukuussa.

Paino
Vammalan Kirjapaino Oy

Konservoinnin ongelmia

Suomen Teknillisen Museoyhdistyksen äsken järjestämien XIII Tekniikan Museopäivien teemana oli museoesineiden konservointi. Aihe oli kiinnostava ja ajankohtainen. Maassamme on tällä hetkellä yli 600 museota, mutta vain noin 195 ammattitaitoista konservaattoria. Tilanne on huolestuttava ottaen lisäksi huomioon, että vain puolet konservaattoreista työskentelee museoissa.

Konservaattoreiden vähäiseen lukumäärään vaikuttavat monet seikat. Ensimmäisenä konservattoreiden palkat eivät useissa museoissa vastaa heidän vastuunalaista työtään ja koulutustaan. Toiseksi, kunnallisen ja valtion rahoituksen piiriin kuuluviin museoihin on yleensä vaikea saada uusia virkoja, eivätkä päättäjät useinkaan ymmärrä konservaattorin työn merkitystä. Suurimmissa museoissa tulisi kuitenkin olla useita eri alojen konservaattoreita. — Jotkut museot pyrkivät ratkaisemaan pulman ostamalla esinekohtaisia konservointipalveluja alan yksityisiltä yrityksiltä. Tällä menetelmällä esineiden systemaattinen konservointi jää valitettavasti sattumanvaraiseksi.

Tekniikan Museopäivillä keskusteltiin muun ohessa ennaltaehkäisevästä konservoinnista, joka on tärkeitä esim. esineitä varastoitaessa. Esine voi jo ensimmäisessä asiantuntemattomassa käsittelyssä täydellisesti vahingoittua. Niinpä koneen tai laitteiston museointia suunnittelevan teollisuuslaitoksen tulisi aina ottaa yhteys konservointiasiantuntijaan, ennen kuin museoon tarkoitettua kohdetta ryhdytään purkamaan ja siirtämään. Missään tapauksessa sitä ei pitäisi tavanomaisin menetelmin siistiä ja pintakäsitellä. — On tapauksia, joissa hyvää tarkoittava lahjoittaja on maalannut koneen »näytteilykelpoiseksi» ennen sen luovuttamista teknisen museon kokoelmiin.

Museoväen ja alan harrastajien piirissä olisi syytä keskustella myös eräistä konservointiin liittyvistä periaatteellisista kysymyksistä. Saako museoitua kulkuneuvoa, konetta tai laitetta käyttää, vai muuttuuko se »pyhäksi», kun konservaattori on sen kunnostanut? Niinikään on harkittava, mille aikatasolle esine tulisi konservoida. Onko oikeampaa kunnostaa se uutta vastaavaksi vai tulisiko siinä näkyä asianmukaisen puhdistuksen jälkeen ajan ja käytön jättämät jäljet? — Näissä kysymyksissä museoväen tulisi arvostaa konservaattorin näkemystä. Konservattoreiden tehtävänä on ennen kaikkea huolehtia siitä, että museoesineiden autenttisuus ja tutkimuksellinen arvo säilyvät.

Sisältö:

80-vuotias kunniajäsenemme	2
Yrjö Malmari in memoriam	2
Konservoinnin ongelmia	3
Sytyttää	4—5
Insinööriyöpalkinto 1990 kuvapuhelimen kehittäneelle työryhmälle	6—7
Suomen ensimmäiset messut	8
Jokaisella pullolla on tarinansa	9
Suomen merimuseo	10
Nykyvaiheita	11
Kirjattuja vaiheita	12—13
— Seitsemän vuosikymmentä kansakunnan elämästä	12
— Aikojen arvoitukset	13
Vehoniemen Tieliikennemuseon perustamiskirja allekirjoitettu ...	14—15
Rohtojen historiaa Tekniikan Museossa	16

Kansikuva: Ylihärmä. Räätilit ovat tulleet taloon. He kulkivat talosta taloon omat työvälineet mukanaan. Tavallisimmin töitä tehtiin keväisin ja syksyisin. Ompelukoneita alettiin käyttää 1860-luvulta lähtien.
Valok. Samuli Paulaharju v. 1930. Museovirasto.